

Kursplan för

Medicinska och odontologiska ämnen 3, 6.5 hp

Medical and Odontological Subjects 3, 6.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2024.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT20 , HT21 , HT23 , HT24

Kurskod	1TY009
Kursens benämning	Medicinska och odontologiska ämnen 3
Hp	6.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Övriga ämnen
Nivå	GX - Grundnivå
Betygsskala	Väl godkänd, godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för odontologi
Beslutande organ	Utbildningsnämnden DENTMED
Datum för fastställande	2019-03-14
Reviderad av	Utbildningsnämnden DENTMED
Senast reviderad	2024-03-21
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2024

Särskild behörighet

Godkänt i samtliga kurser från termin 1 och 2 på tandhygienistprogrammet.

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande inom utbildning på KI till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till VFU först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Lokalanestesi, 1,5 hp

Efter genomgången kurs kan studenten:

- Beskriva hård- och mjukvävnadsanatomien i huvud- och halsregionen.
- Redogöra för lokalanestesins verkningsmekanismer.
- Redogöra för preparatval och dosering för lokalanestesi med hänsyn till patientens allmänna hälsotillstånd.
- Redogöra för indikationer och kontraindikationer för användande av lokalanestesi samt beskriva

vilka komplikationer som kan uppstå.

- Redogöra för hur infiltrations- och ledningsanestesi ska utföras och dokumenteras.
- Förklara betydelsen av att värdera och ta hänsyn till patientens behov och reaktioner vid applicering av lokalanestesi.

Oral radiologi 2, 3,0 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs kan studenten:

- Självtständigt bedöma patientens behov av berättigad och optimerad röntgenundersökning vad gäller karies och parodontala förhållanden.
- Integrera strålningsfysikens och strålningsbiologins grunder med praktisk tillämpning.
- Värdera och tillämpa olika metoder för att reducera röntgenstråldos till patient, personal och allmänhet vid intraoral röntgenbildtagning.
- Reflektera över gällande föreskrifter från Strålsäkerhetsmyndigheten som reglerar arbetet med joniserande strålning vid röntgenbildtagning på patient.
- Bedöma och värdera bildkvalitet, samt reflektera över dess betydelse för röntgendiagnostik i samband med bildoptimering.

Färdigheter och förmåga

Efter genomgången kurs kan studenten:

- Självtständigt granska intraorala röntgenbilder och analysera normalanatomiska strukturer, samt diagnosticera karies och parodontala förändringar och i utlåtandeform ge relevanta diagnosförslag på de radiografiska fynden inom ramen för tandhygienistens kompetensområde.
- Utföra röntgenbildtagning med digital intraoral teknik av tänder och alveolarutskott på patient samt arbeta med digital bildbehandling.
- Optimera röntgenbildtagning på patient så att stråldosen blir så liten som är rimligt möjlig, samtidigt som den önskade informationen erhålls.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs kan studenten:

- Reflektera över samverkan med tandläkare för analys och tolkning av radiologiska förändringar i tänder, käkar och omgivande vävnader som inte ingår i tandhygienistens kompetensområde.
- Uppvisa ett professionellt förhållningssätt mot patienter och kollegor såväl muntligt som skriftligt.
- Identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Protetik, 1 hp

Efter genomgången kurs kan studenten:

- Beskriva protetiska konstruktioner och betydelsen av lämpliga egenvårdsinsatser i samband med dessa.
- Kommuniera munhygieninformation och -instruktion till patienter med protetiska ersättningar.
- Reflektera över vikten av att kunna ersätta tänder med fast eller avtagbar protetik och betydelsen för livskvaliteten.

Endodonti, 1 hp

Efter genomgången kurs kan studenten:

- Redogöra för grundläggande etiologi och patogenes för sjukdomar i pulpa och periradikulära vävnader.
- Redogöra för grundläggande undersökningsmetodik och diagnostiska metoder för patologiska

- tillstånd i pulpa och periradikulära vävnader.
- Redogöra för hur dentalt trauma och fysiskt våld kan bidra till utvecklingen av patologiska tillstånd i pulpa och periradikulära vävnader.
  - Redogöra för grundläggande principer för rotbehandling.

Innehåll

Kursen består av fyra moment:

Lokalanestesi, 1.5 hp

Betygsskala: VU

Lokalanestesins verkningsmekanismer och preparatval. Indikationer för användande av lokalanestesi samt kontraindikationer och komplikationer. Hur infiltrations och ledningsanestesi ska utföras, i syfte att applicera dessa kunskaper i den kliniska situationen. Momentet ger även en fördjupning av hård- och mjukvävnadsanatomien i huvud- och halsregionen.

Oral Radiologi 2, 3.0 hp

Betygsskala: VU

Projektionslära, urvalskriterier, digital bildbehandling och hantering av intraorala röntgenbilder, röntgenbildtagning på patient, diagnostik av karies och marginala förhållanden samt principer för röntgenutlåtandeskrivning. I momentet ingår även strålfysik, strålbiologi och strålsäkerhet.

Protetik, 1.0 hp

Betygsskala: GU

Protetiska konstruktioner, egenvård och livskvalitet.

Endodonti, 1.0 hp

Betygsskala: GU

Endodontisk undersökningsmetodik, diagnostik och grundläggande behandlingsprinciper. Demonstration av sensibilitetstest. I momentet ingår även grundläggande traumatologi i det permanenta bettet.

Arbetsformer

Lokalanestesi, 1,5 hp

Föreläsningar och prekliniska övningar.

Oral radiologi 2, 3 hp

Seminarier, prekliniska och kliniska pass samt par- och gruppövningar.

Protetik, 1 hp

Föreläsningar, demonstrationer och övningar.

Endodonti, 1 hp

Föreläsningar, seminarium och demonstration.

Examination

Lokalanestesi, 1,5 hp

Examination: Skriftlig tentamen.

Obligatorier: Föreläsningar och prekliniska övningar.

Oral radiologi 2, 3 hp

Examination: Skriftlig och muntlig tentamen, kliniskt prov.

Obligatorier: Seminarier, prekliniska och kliniska pass samt par- och gruppövningar.

Protetik, 1 hp

Examination: Skriftlig tentamen.

Obligatorier: Demonstrationer och övningar.

Endodonti, 1 hp

Examination: Skriftlig tentamen.

Obligatorier: Seminarium och demonstration.

För betyget Väl Godkänt på hela kursen krävs betyget Väl Godkänt i momenten Lokalanestesi och Oral Radiologi 2 samt betyget Godkänt i momenten Protetik och Endodonti.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsmoment kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultatet slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU/motsvarande avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett examinationstillfälle är förverkat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till VFU/motsvarande på denna kurs. Kunskapskontroller inom handlingsplan begränsas till tre tillfällen.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

Om kursen läggs ner eller genomgår större förändringar erbjuds examination enligt tidigare litteraturlista och lärandemål högst ett läsår efter genomförd revision/nedläggning.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Rosén, Annika L.; Jarnbring, Fredrik

Lokalanestesi och smärta

Andra upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2021] - 131 sidor

ISBN:9789144140735 LIBRIS-ID:kzmgt2srhrnlt35d

[Sök i biblioteket](#)

Ekestubbe, Annika; Gröndahl, Hans-Göran

Oral radiologi

4. uppl. : Stockholm : Gothia, 2008

ISBN:978-91-7205-625-1

[Sök i biblioteket](#)

Mallya, Sanjay M.; Lam, Ernest W.N.

White and Pharaoh's oral radiology : principles and interpretation

8th edition. : St. Louis, Missouri : Elsevier, [2019] - ix, 659 pages

ISBN:9780323543835 LIBRIS-ID:hrc13f82fqtqxwg6

Av kursgivaren utvalda kapitel.

[Sök i biblioteket](#)

Arnelund, Carl-Fredrik

Oral protetik : handbok för tandsköterskor

Första upplagan : Stockholm : Gothia kompetens, [2021] - 63 sidor

ISBN:9789177411727 LIBRIS-ID:p230qmb4mzx5pwnz

[Sök i biblioteket](#)

Frisk, Fredrik; Kvist, Thomas

Endodonti

Första upplagan : Stockholm : Gothia fortbildning, [2018] - 144 sidor

ISBN:9789188099235 LIBRIS-ID:22586803

[Sök i biblioteket](#)

Vetenskapliga artiklar och kompendier tillkommer.

Rekommenderad litteratur

Evers, Hans; Hægerstam, Glenn

Introduction to dental local anaesthesia

2. ed. : Fribourg : Mediglobe, cop. 1990 - 96 s.

ISBN:1-55664-275-X LIBRIS-ID:924677

[Sök i biblioteket](#)

Local anaesthesia in dentistry

Baart, Jacques A.; Brand, Henk S.

Andra upplagan : Cham : Springer, 2017 - 204 sidor

ISBN:9783319437040 LIBRIS-ID:21945701

[Sök i biblioteket](#)

Bjørndal, Lars; Kirkevang, Lise-Lotte; Whitworth, John M.

Textbook of endodontology

Third edition. : 2018 - 479 s.

ISBN:9781119057314 LIBRIS-ID:6g8kvwsx4k1jnpmb

[Sök i biblioteket](#)